



طرح جامع تدریس

عنوان درس: اصول و فنون پرستاری و مامایی و روش کار در اتاق عمل و زایمان-عملی

گروه فراگیر: دانشجویان ترم ۱ کارشناسی مامایی

روز برگزاری کلاس: عصر دوشنبه

تعداد واحد: ۱ واحد عملی (۳۴ ساعت)

محل و ساعت برگزاری: اتاق پراتیک (ساعت ۱۶ تا ۲۰)

پیش نیاز: ندارد

مدرس: فاطمه یعقوبی مقدم

نیمسال اول ۹۹ - ۹۸

f.yaghoobi.m@gmail.com

شرح درس:

در طول این درس دانشجویان با اصول و فنون کلی مراقبت از بیماران بر اساس نیازهای جسمی، روانی و اجتماعی آنان آشنا شده، اصول و مقررات و همچنین آشنایی با وسایل و روش کار در اتاق عمل و زایمان را می آموزند.

هدف کلی:

- ۱- آشنایی دانشجویان با اصول و فنون کلی مراقبت از بیمار بر اساس نیازهای جسمی، روانی و اجتماعی
- ۲- آشنایی با محیط، مقررات، وسایل و روش کار در اتاق عمل و زایمان

اهداف ویژه (اختصاصی):

انتظار می رود دانشجویان در پایان این درس قادر باشند:

- ۱- با محیط و تجهیزات اتاق پراتیک و اتاق مددجو آشنا شوند.
- ۲- دستها را به روش طبی و جراحی شستشو دهند.
- ۳- با مددجوی فرضی ارتباط درمانی صحیح برقرار نمایند.
- ۴- ضمن آشنایی با اصول استفاده از وسایل استریل، بازکردن و افزودن وسیله به یک ست استریل را انجام دهند.
- ۵- مراقبت از مددجوی ایزوله، پوشیدن و خارج کردن دستکش و گان استریل و استفاده از وسایل حفاظتی (مانند ماسک و عینک) را به اجرا بگذارند.
- ۶- تغییر وضعیت و جابه جایی مددجو در تخت را انجام دهند.
- ۷- تکنیک یک و دو نفره انتقال مددجو از تخت به ویلچر را اجرا نمایند.
- ۸- تکنیکهای مرتبط با مرتبکردن واحد مددجو در راستای رعایت بهداشت و نظافت وی شامل آماده کردن تخت باز و بسته، تخت پس از عمل جراحی و تخت اشغال شده با مددجو را انجام دهند.
- ۹- پذیرش، انتقال و ترخیص مددجو را برای مددجوی فرضی انجام دهند.
- ۱۰- ضمن آشنایی با اجزای پرونده، اصول صحیح گزارش نویسی و ثبت در پرونده مددجو را اجرا نمایند.
- ۱۱- علائم حیاتی شامل نبض، تنفس، درجه حرارت و فشارخون را اندازهگیری و ثبت نمایند.
- ۱۲- مهارتهای بهداشت فردی جسمی شامل دهانشویه، ماساژ پشت و پاشویه را انجام دهند.
- ۱۳- روشهای درمانی سرمایش و گرمایش اعم از کیسه آب گرم، کیسه یخ، کمپرس سرد و گرم را نمایش دهند.
- ۱۴- شیوههای تجویز اکسیژن به مددجو شامل سوند بینی و انواع ماسک را انجام دهند.
- ۱۵- در جهت رفع نیازهای تغذیهای مددجو، برای مانکن سوند بینی معدی گذاشته و تکنیکهای گاوآژ و لاواژ را به کار بندند.
- ۱۶- ساکشن دهان، بینی و تراکئوستومی را انجام دهند.
- ۱۷- جهت برطرف کردن نیازهای دفعی مددجو، سونداژ ادراری را اجرا نمایند.
- ۱۸- جهت برطرف کردن نیازهای دفعی مددجو، برای مانکن **Bed Pan** گذاشته و انما را انجام دهند.
- ۱۹- نحوه مراقبت از زخم شامل شستشو، پانسمان، کوتاه و خارج کردن درن، زدن و کشیدن بخیه را بر روی مانکن و با رعایت اصول استریل انجام دهند.
- ۲۰- انواع روش های دارودرمانی (خوراکی، پوستی، شیاف، قطره بینی، گوش و چشم، تزریقات عضلانی، زیرجلدی، داخل جلدی و وریدی) را با رعایت اصول صحیح و بر روی مانکن انجام دهند.
- ۲۱- محاسبات دارویی را بطور صحیح انجام دهند.
- ۲۲- گرفتن نمونه خون را بر روی مولاژ انجام دهند.
- ۲۳- ترانسفوزیون خون را با رعایت اصول صحیح انجام داده و مراقبت های قبل، حین و پس از آن را به عمل آورند
- ۲۴- شستشوی گوش و چشم را به روش درست برای مانکن انجام دهند

روش تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ، نمایش عملی (Demonstration) ، ایفای نقش (Role Playing) ، شبیهسازی (Simulation)

وسایل آموزشی:

کامپیوتر و دیتا پروزکتور، پاورپوینت، ماژیک و وایتبرد، نمایش تصاویر و فیلم، مولاژ، مانکن و سایر تجهیزات پزشکی

وظایف و تکالیف دانشجو:

- ❖ دانشجویان بایستی به طور مرتب و منظم در جلسات آموزش عملی حضور داشته باشند.
- ❖ شرکت فعال در کلاس با آمادگی و مطالعه قبلی منابع در مباحث درس
- ❖ شرکت فعال در تمرین پروسیجرها تحت نظارت مربی
- ❖ شرکت دانشجو در ارزشیابی تکوینی (میان ترم) و تراکمی (پایان ترم) الزامی است.
- ❖ در ضمن، ارزشیابی ها به شیوه عملی برگزار خواهد شد.
- ❖ پوشیدن روپوش سفید تمیز، مرتب و اتوکشیده، کوتاه نگهداشتن ناخنها، عدم استفاده از زیورآلات و جواهرات و رعایت قوانین و مقررات اتاق پراتیک
- ❖ لازم به ذکر است که دانشجویان به دو گروه تقسیم خواهند شد و هر هفته دو جلسه عملی برای هر گروه برگزار خواهد گردید.

روش ارزشیابی دانشجو:

ردیف	شرح فعالیت	درصد	نمره
۱	حضور مرتب و منظم در جلسات عملی	۵	۱
۲	رعایت قوانین پراتیک	۵	۱
۳	شرکت فعال در تمرین تکنیک ها و مباحث طرح	۱۰	۲
۴	آزمون تکوینی (میان ترم)	۲۰	۴
۵	آزمون تراکمی (پایان ترم)	۶۰	۱۲
جمع		۱۰۰	۲۰

منابع:

- ۱- موسوی، ملیحه السادات و عالیخانی، مریم. روشهای پرستاری بالینی. ویرایش ششم. تهران: انتشارات شهرآب؛. ۱۳۹۱
- ۲- صلاح زهی، هدایت الله. خجسته، فرنوش. جمشیدزهی، قادربخش. روشهای پرستاری بالینی. رشت: انتشارات کتاب برنا؛. ۱۳۸۴
- ۳- معماری، اشرف الملوک. شبان، مرضیه. خسروی، خدیجه. اصول عملی و مهارتهای بالینی پرستاری. تهران: انتشارات اندیشه رفیع؛. ۱۳۸۴
- ۴- تیلور، کارول. اصول پرستاری تیلور، مهارت های بالینی پرستاری. ترجمه مهدوی، زهرا. شکری پور، هاجر خاتون. احمدلاریجانی، فاطمه. ویرایش ششم. تهران: انتشارات بشری؛. ۲۰۰۸
- ۵- پوتر، پاتریشیا آن. پری، آن گریفین. اصول و فنون پرستاری پوتر و پری. ترجمه اساتید دانشکده پرستاری و مامایی ایران. تهران: انتشارات سالمی؛. ۱۳۸۱
- ۶- اصول و فنون مامایی و روش کار در اتاق عمل، تالیف مهری شمسی و مریم کشاورز، انتشارات اندیشه رفیع

۷. Kozier B, Erb G. Fundamentals of Nursing: Concepts, Process and Practice. Last ed. New York: Prentice Hall.



"طراحی پیشگام تدریس"

عنوان درس: اصول و فنون پرستاری و مامایی و روش کار در اتاق عمل و زایمان-عملی

گروه فراگیر: دانشجویان ترم ۱ کارشناسی مامایی

روز برگزاری کلاس: عصر سه شنبه

تعداد واحد: ۱ واحد عملی (۳۴ ساعت)

محل و ساعت برگزاری: اتاق پراتیک (ساعت ۱۶ تا ۲۰)

پیش نیاز: ندارد

مدرس: فاطمه یعقوبی مقدم

نیمسال اول ۹۸ - ۹۷

f.yaghoobi.m@gmail.com

اهداف رفتاری هر جلسه	موضوع	جلسه
برقراری ارتباط، اطمینان از داشتن پیش نیازها، جایابی، تعیین و تبیین اهداف	➤ معارفه، ارزشیابی آغازین و تبیین انتظارات ➤ ارزشیابی تشخیصی	
در پایان هر یک از جلسات از دانشجویان انتظار	➤ آشنایی با وسایل اتاق پراتیک و واحد مددجو	

<p>میروید که:</p> <p>۱- با محیط و تجهیزات اتاق پراتیک و اتاق مددجو آشنا شوند.</p> <p>۲- با حرفه مامایی و صفات، مسولیت ها و مهارت های مامایی آشنا شوند.</p> <p>۳- تعریف بارداری، زن باردار و اصطلاحات رایج مامایی را بدانند.</p>	<p>➤ آشنایی با حرفه مامایی و صفات، مسولیت ها و مهارت های مامایی</p> <p>➤ بارداری، زن باردار و اصطلاحات رایج مامایی</p>	<p>اول</p>
<p>۱- دستها را به روش طبی و جراحی شستشو دهند</p> <p>۲- با مددجوی فرضی ارتباط درمانی صحیح برقرار نمایند .</p> <p>۳- اصول استفاده از وسایل استریل را توضیح دهند .</p> <p>۴- بازکردن و افزودن وسیله به یک ست استریل را با رعایت اصول آسپتیک انجام دهند.</p> <p>۵- مراقبت از مددجوی ایزوله، پوشیدن و خارج کردن دستکش و گان استریل و استفاده از وسایل حفاظتی (مانند ماسک و عینک) را به درستی به اجرا بگذارند.</p> <p>۶- تکنیک ارائه شده را تحت نظارت مربی تمرین و تکرار کنند.</p>	<p>➤ شستن دست ها به روش طبی و جراحی</p> <p>➤ برقرار کردن ارتباط درمانی صحیح با مددجو</p> <p>➤ استریلیزاسیون و روش های آسپتیک در اتاق زایمان و عمل</p> <p>➤ اصول استفاده از وسایل استریل</p> <p>➤ پوشیدن دستکش، گان و ماسک</p>	<p>دوم</p>
<p>۱- با چگونگی پذیرش و ترخیص زن باردار و زائو آشنا باشند.</p> <p>۲- اهداف تغییر وضعیت و جابه جایی مددجو در تخت را بیان کنند.</p> <p>۳- تغییر وضعیت و جابه جایی مددجو در تخت را به روش صحیح- انجام دهند.</p> <p>۴- تکنیک یک و دو نفره انتقال مددجو از تخت به ویلچر را بر- روی مانکن و به روش درست اجرا نمایند.</p> <p>۵- تکنیک ارائه شده را تحت نظارت مربی تمرین و تکرار کنند.</p>	<p>➤ پذیرش و ترخیص زن باردار و زائو</p> <p>➤ پوزیشن ها، انتقال و جابجایی در حین لیبر</p>	<p>سوم</p>
<p>۱- با نحوه پوشش زائو در هنگام انجام هر پروسیجر آشنا شود</p> <p>۲- با انواع شستشو در مراحل قبل، حین و بعد از زایمان آشنا شوند</p>	<p>➤ پرپ و درپ قبل، حین و بعد از زایمان</p>	<p>چهارم</p>
<p>۱- با ابزار و نحوه و کاربرد آن در معاینات مامایی و زنان آشنا شوند</p>	<p>➤ معرفی ابزار و نحوه و کاربرد آن در معاینات</p>	<p>پنجم</p>

<p>۱- با انواع ست و وسایل آن آشنا شوند</p>	<p>مامایی و زنان ➤ انواع ست و وسایل آن</p>	
<p>۱- در جهت برطرف کردن نیازهای دفعی مددجو، سونداژادراری را بر روی مانکن و با رعایت شرایط آسپتیک اجرا نمایند. ۲- تکنیک ارائه شده را تحت نظارت مربی تمرین و تکرار کنند.</p>	<p>➤ سونداژ مثانه در زن باردار</p>	<p>ششم</p>
<p>۱- نحوه و زمان انجام معاینات قبل و حین زایمان را بدانند. ۲- با نحوه کنترل صدای قلب جنین آشنا شوند. ۳- انجام صحیح مانورهای لئوپولد و هدف از انجام آنها را بدانند ۴- با نحوه تعیین سن بارداری، وزن جنین و ارتفاع رحم آشنا شوند.</p>	<p>فیزیولوژی زایمان و مراحل آن: ➤ معاینات ➤ کنترل صدای قلب جنین ➤ مانورهای لئوپولد ➤ تخمین سن بارداری، وزن جنین و تعیین ارتفاع رحم</p>	<p>هفتم</p>
<p>۱- با مکانیسم زایمان آشنا شوند. ۲- با نحوه خروج جفت آشنا شوند.</p>	<p>فیزیولوژی زایمان و مراحل آن: ➤ مکانیسم زایمان ➤ خروج جفت</p>	<p>هشتم</p>
	<p>ارزشیابی تکوینی</p>	<p>نهم</p>
<p>۱- ویژگیهای جفت طبیعی را بدانند. ۲- با موارد غیر طبیعی در جفت آشنا شوند.</p>	<p>معاینه جفت</p>	<p>دهم</p>
<p>۱- با ویژگیهای نوزاد طبیعی آشنا شوند. ۲- نحوه تعیین هویت نوزاد را بیاموزند. ۳- مراقبتهای نوزاد در بعد از زایمان را بدانند. ۴- با نحوه کلامپ کردن بند ناف آشنا شوند. ۵- با چگونگی اندازه گیری علائم حیاتی نوزاد آشنا شوند.</p>	<p>مهارت های ماما در امور مربوط به نوزاد: معاینه نوزاد تعیین هویت جابجا کردن ساکشن کلامپ بند ناف اندازه گیری قد، وزن و دور سر علائم حیاتی</p>	<p>یازدهم</p>
<p>۱- با ویژگیهای نوزاد طبیعی آشنا شوند. ۲- نحوه تعیین هویت نوزاد را بیاموزند. ۳- مراقبتهای نوزاد در بعد از زایمان را بدانند. ۴- با نحوه کلامپ کردن بند ناف آشنا شوند. ۵- با چگونگی اندازه گیری علائم حیاتی نوزاد آشنا شوند.</p>	<p>مهارت های ماما در امور مربوط به نوزاد: معاینه نوزاد تعیین هویت جابجا کردن ساکشن</p>	<p>دوازدهم</p>

	<p>کلامپ بند ناف اندازه‌گیری قد، وزن و دور سر علائم حیاتی</p>	
<p>۱- با نحوه انجام و زمان اپی زیاتومی آشنا شوند. ۲- با انواع نخ و بخیه ها آشنا شوند. ۳- روش ترمیم اپیزیاتومی را بدانند.</p>	<p>اپی زیاتومی در زایمان انواع نخ و بخیه ترمیم اپیزیاتومی</p>	سیزدهم
<p>۱- با نحوه انجام اسمیر آشنا شوند. ۲- زمان انجام اسمیر را بدانند. ۳- علت و فوائد انجام اسمیر را بدانند.</p>	اسمیر	چهاردهم
<p>۱- با مکانیسم IUD آشنا شوند. ۲- با مزایا و معایب آن آشنا شوند. ۳- طریقه جاگذاری IUD را بدانند.</p>	IUD گذاری	پانزدهم
	تکرار و تمرین پروسیجرهای قبلی و رفع اشکال	شانزدهم
تشخیص پیشرفت تحصیلی فراگیران	ارزشیابی تراکمی	هفدهم